

Mi a helyzet az inflációval?

Csontos Tamás

Az elmúlt hónapokban nem csak a gazdasági szakembereknek, hanem a mindennapi megélhetésüket kereső állampolgároknak is fontos beszédtemájává vált az évtizedek óta nem látott áremelkedés. A heti nagybevásárlás intézése közben szinte lehetetlen nem észre venni, hogy akár hétről hétre milyen mértékben emelkednek egyes termékek árai. Legutóbbi személyes elképedésem akkor ért mikor a pár héttel ezelőtt még 350 Ft körüli áron vett vaját a népnyelven Madaras Teszkónak csúfolt áruház polcain 800 Ft-os áron láttam meg. A másik érdekes megfigyelésem az volt, hogy hiába a forint gyengülése, számos termékből a hazai áruk árai jobban nőnek, mint az import termékeké. A bevásárló kocsit tologatása közben ezeken merengtem, s közben az jutott eszembe, hogy érdemes lenne megvizsgálni kicsit részletesebben az inflációs adatok alakulását regionális összefüggésben. Hogy alakul a környező országokban, a V4-ben az infláció? Kilóg-e Magyarország a régióból? Mióta is beszélhetünk már emelkedő inflációs környezetről? Mi hajtja az inflációt? Ezekre a kérdésekre keresem a választ jelen cikkben.

Az inflációs folyamatok elemzése a V4 országokban

A regionális összehasonlítás érdekében az Eurostat harmonizált fogyasztói árindexének (HICP) havi adatait elemeztem, amely az árak éves változását mutatja százalékos formában (Eurostat, 2022a). Vizsgálatom tárgyát a V4 országok képezik, de megjelenítettem Észtországot, Romániát, Németországot, illetve az eurozóna inflációs adatait is. Az 1. ábrán azt vizsgáltam, hogyan is alakult az infláció 2019 óta és mikortól indult meg az infláció emelkedése. Közkeletű vélekedés ugyanis, hogy az orosz-ukrán háború okozta az infláció növekedését. Ez viszont az ábrát elemezve egyértelműen cáfolódni látszik. Az infláció fokozatos növekedése már 2021 elejétől elkezdődött és aztán 2021 második felében erőteljesebbé vált. Természetesen a háború okozta energia válság meglökte az inflációs rátákat, hiszen a fokozatos emelkedés a V4 országokban az utóbbi hónapokban kilövészerűvé változott. Még extrémebb mértéket ölt az infláció emelkedése a balti régióban. Észtországban rendkívül magas 23,2%-os inflációt mértek júliusban (a többi balti országban is 20% feletti infláció volt). A visegrádi országokban Csehország „vezet” már az éve eleje óta. Hazánk a háború kitörése utáni három hónapban a V4-ek között a legalacsonyabb inflációval rendelkezett. Júliusra viszont feltornáztuk magunkat a 2. helyre a 14,7%-os inflációs rátával. Júliusban Szlovákiában volt a legalacsonyabb az infláció. Az ábrából az is egyértelműen kirajzolódik, hogy az eurózóna és Németország inflációs rátája jóval a kelet-közép európai országoké alatt marad.

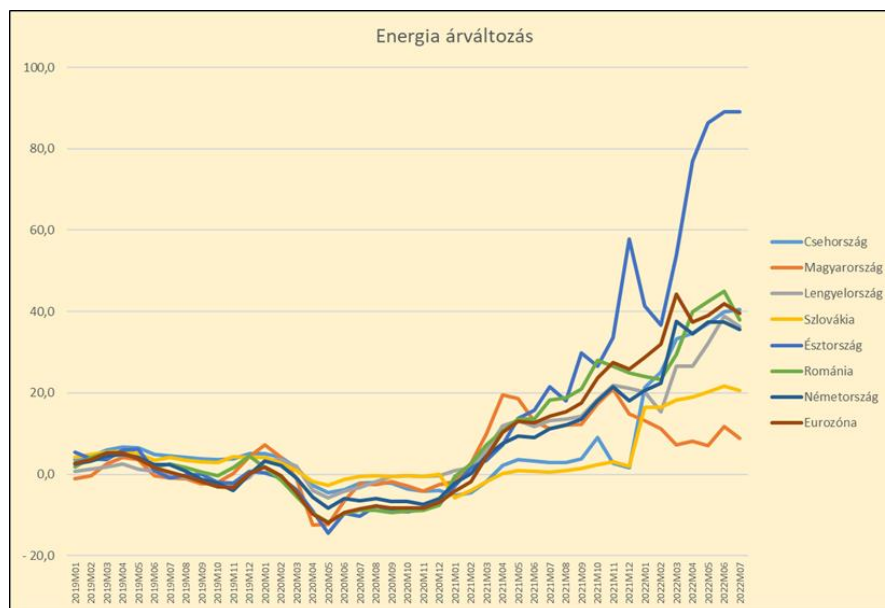

1. ábra: Az infláció alakulása az elmúlt években (2019-2022), saját szerkesztés

Az 1. ábrán megjelenített időszakot érdemes három szakaszra bontani: a koronavírus előtti év, a koronavírus deflációs periódusa és az infláció felpörgése. A koronavírus előtti időszakban, vagyis a 2019-es évben a vizsgált országokban 5% alatti stagnáló infláció látható. Az előző évtized növekedési periódusának vége ez, amelyben a jegybankok látványos szerepvállalása sem tudta igazán az inflációs rátákat megemelni a fejlett országokban. A kelet-közép európai régióban viszont már akkor is magasabb volt az infláció. Romániában és Magyarországon a vírus előtt is 3,5-4,5 százalékos feletti áremelkedéseket láthattunk. A 2019-es év vége felé pedig a legtöbb országban lassan emelkedett az infláció. Ezt az enyhén növekvő trendet törte meg a koronavírus, amely az infláció csökkenését hozta érthető okokból, hiszen a „Great Lockdown” hatásai miatt az embereknek nem volt hol elkölteni a pénzüket. Ez Észtországban, Németországban, illetve az eurozónában deflációhoz is vezetett. A sors fintora, hogy 2020-ban ezekben az országokban még az árcsökkenés volt a probléma, ma pedig már az infláció. Az ábráról az is leolvasható, hogy a 2021-es évtől kezdve az infláció elkezdett növekedni és 2021 közepére elérte a COVID válság előtti szinteket. Ezem időszak inflációs ábrája U alakú, amivel nem is lenne gond, viszont 2021 közepétől nem az inflációs stabilizálódást láthatjuk, hanem az egyre gyorsuló emelkedését. Az adatok alapján ennek okait leginkább az energiaárak változásában kell keresnünk.

A 2. ábra az energia árak változását mutatja ugyanabban a periódusban. Ebből az ábrából is kitévő az előzőekben vizsgált három időszak. A COVID előtt a viszonylag alacsony energia áremelkedés korszaka, majd a vírus tombolása alatt az energia árak csökkenése és 2021-től az energia árak fokozatos növekedése. Az sem igaz, tehát, hogy az energia árak az orosz-ukrán háború vagy a szankciók nyomán kezdtek volna el emelkedni. 2021 elejétől látható az energiaáremelkedés, amelyet a háború csak tovább fokozott. Az energiaáremelkedés mögött meghúzódik az a geopolitikai konfliktus, amely az Északi Áramlat 2. beindításával kapcsolatos.

Emiatt ugyanis az oroszok már 2021-ben elkezdtek kevesebb gázt szállítani Európába, ezzel felnyomva az árakat (lásd: Komócsin, 2021).

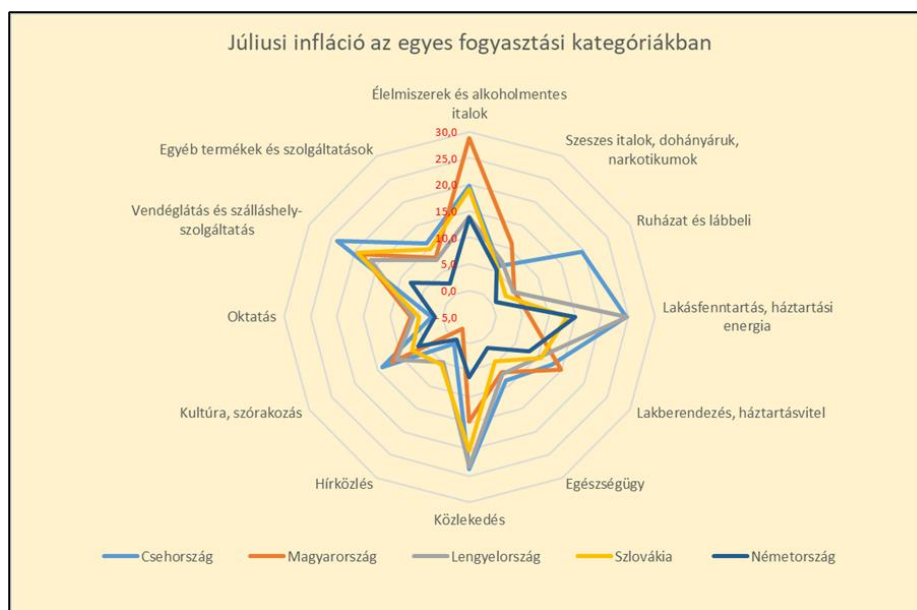
2. ábra: Az energia árak változása (2019-2022), saját szerkesztés

A 2. ábrán látszik, hogy Magyarországon 2022 novembere után az energia árak egyre kevésbé növekednek. Ez a visszaesés valószínűleg a benzinár sapkának köszönhető. Ezzel szemben a többi országban brutális energia áremelkedés jellemző, például Észtországban a júliusi energiaáremelkedés elérte a 89%-ot is.

A 3. ábra a júliusi inflációt mutatja a 12 fogyasztási kategóriában. A bolti töprengésem nem volt hiába való, hiszen az adatok azt mutatják, hogy a vizsgált országok közül Magyarországon nőnek leginkább az élelmiszerek és az alkoholmentes italok árai, ezek majdnem 28,7%-kal növekedtek. Érdekes kérdés, hogy miért ilyen kiemelkedő az élelmiszeráremelkedés Magyarországon, míg Csehországban vagy Szlovákiában ez nem éri el a 20%-ot sem. Annyi megnyugtató hírrel szolgálhatok, hogy ezzel az élelmiszer áremelkedéssel Magyarország csak a második az Európai Unióban, mert Litvániában még ennél is magasabb az inflációs ráta ebben a fogyasztási kategóriában. Természetesen a régió többi országában sem rózsás a helyzet. Csehországban például a ruházati cikkek és lábbelik ára növekszik kiemelkedő módon. A legtöbb országban pedig a közlekedés, illetve a lakásfenntartás, háztartási energia árai növekednek erőteljesen. Az utóbbi kettő kategória emelkedése az energiaárak beépülő hatásának köszönhető.

A hétköznapi tapasztalataimmal az is egybe vág, hogy a lakberendezés és háztartásvitel árai Magyarországon nőnek a legjobban. Ezt a lakásfelújítók mindenképpen meg tudják erősíteni. Érdekes adalék, hogy a hírközlés területén Magyarországon defláció volt júliusban, de ez a kategória mindenhol alacsony áremelkedést könyvelhetett el. Németországot is megjelenítettem a 3. ábrán, amiből az olvasható le, hogy egyelőre nem érdemes aggódni azon, hogy németek miből fognak megélni, hiszen a legtöbb kategória esetén alacsonyabb inflációval

szembesülnek. A lakásfenntartás és a háztartási energia áremelkedés az, ami igazán kiugró mértékű. A közlekedési árak emelkedését valószínűleg a közösségi közlekedésre kialakított 9 eurós nyári bérlet ár tartja alacsonyan (Turizmus.com, 2022).

3. ábra: A júliusi infláció az egyes fogyasztási kategóriákban, saját szerkesztés

A júliusi infláció további elemzéséhez egy rövid számítást végeztem. Ehhez az Eurostat fogyasztási kategóriáihoz, adott évre és adott országhoz tartozó súlyokat használtam (Eurostat, 2022b). Ennek segítségével ki lehet számolni, hogy az egyes fogyasztási kategóriák milyen mértékben járultak hozzá a júliusi inflációhoz. Az 1. táblázatban számításaim eredményeit jelenítettem meg egy-két fontosabb kategória esetén. Egyrészt az élelmiszer és alkoholmentes italok hozzájárulása tekintetében. Másrészt megjelenítettem a lakásfenntartást és háztartási energiát, illetve a közlekedést együttesen. Ezekben a kiadási csoportokban képződik le leginkább az energia áremelkedés. Ha a táblázatban A-val és B-vel jelölt csoportokat összeadjuk, majd kivonjuk száz százalékból akkor megkapjuk, hogy a többi fogyasztási kategória mennyivel járult hozzá az árak emelkedéséhez. Emellett megjelenítettem külön az energiaárak hozzájárulását is. Németországban és az eurozónában az árak növekedését leginkább az energia árak emelkedése hajtja, ez a tendencia Észtországban a legerőteljesebb, ahol 61%-át okozza ez az áremelkedésnek, de Németországban is 51%-át. Az energiaárak emelkedésének magas hozzájárulását mutatja az is, hogy a B-vel jelölt fogyasztási kategória adja a júliusi áremelkedés 56%-át az eurozónában. Ehhez képest az élelmiszer árak (A kategória) emelkedése szerényebb mértékben járul hozzá a növekedéshez.

	Csehország	Magyarország	Lengyelország	Szlovákia	Észtország	Románia	Németország	Eurozóna
Júliusi infláció	17,3	14,7	14,2	12,8	23,2	13	8,5	8,9
A. Élelmiszerek és alkoholmentes italok hozzájárulása	23%	43%	18%	34%	18%	38%	20%	21%
B. Lakásfenntartás, háztartási energia + Közlekedés hozzájárulása	38%	19%	51%	30%	69%	41%	56%	56%
Energia hozzájárulása	27%	7%	37%	24%	61%	35%	51%	49%

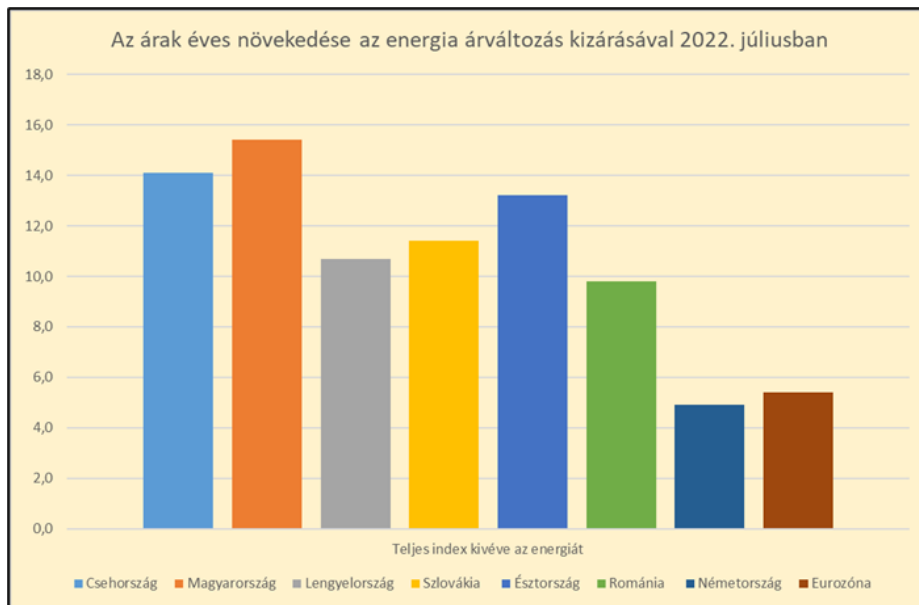
1. táblázat: A júliusi inflációhoz való hozzájárulása az egyes fogyasztási kategóriáknak, saját számítás

Lengyelországban az eurozónához képest kevésbé, 37%-kal járul hozzá az energia áremelkedés az inflációhoz. A B. fogyasztási kategóriát tekintve viszont itt is hatalmas 51%-os a hozzájárulás. Csehország, Szlovákia és Románia esetén az élelmiszerár (A kat.) hozzájárulása is számottevő a B. kategória mellett. Ennek oka az is, hogy az élelmiszer a kelet-európai fogyasztási kosárban nagyobb súllyal rendelkezik (MNB, 2022). Az energiaárak hozzájárulása itt alacsonyabb, de mindenhol elér a 20%-ot. Az adatokból egyértelműen látszik, hogy Magyarország jelentősen eltér nem csak az eurozónától, de a V4 országoktól is. Az áremelkedés nagyrészt ugyanis nem az energia árak növekedés okozza hazánkban, hanem az élelmiszerár emelkedés. Az energiaárak csak 7%-kal járulnak hozzá a júliusi inflációhoz. Ehhez képest az élelmiszerek 43%-át teszik ki a növekedésnek. Ha hirtelen árstoppolnánk az összes élelmiszer és alkoholmentes ital árát, akkor mindent változatlanul hagyva 6,35 százalékponttal csökkenne a magyar infláció.

A régiótól való jelentős eltérés mindenképpen magyarázatra szorul. A rezsicsökkentés és a benzinár sapka természetesen az egyik megoldása a rejtélynek, hiszen ennek következtében az energia árak növekedés még nem indult el Magyarországon. Ebből következően viszont a magyar infláció a V4 országok áremelkedése alatt kellene, hogy elhelyezkedjen, hiszen az energia áremelkedés a hatósági áraknak köszönhetően még nem érezteti hatását. Ezzel szemben a júliusi 14,7%-os áremelkedés a V4 között a második legmagasabb. Ez azt mutatja, hogy Magyarországon már most inflációs többlet van V4-ekhez képest és az energiaárak növekedése még csak az őszi szezonban fogja éreztetni hatásait, amely az infláció további robbanásához vezethet. Az inflációs többlet egyértelmű bizonyítéka, hogy az energiaáraktól tisztított inflációs ráta Magyarországon a legmagasabb a V4-ek között és az egész Európai Unióban, még hozzá 15,4% (4. ábra). Ez egyértelmű plusz belső inflációs nyomásra utal. Ennek okai kereshetők a forint jelentős gyengülésében esetleg a magyar termőföldeket érintő aszályban vagy egyéb belső kínálati szűkösségekben.

Természetesen keresleti oldalú magyarázatot is találhatunk erre a többletre; az év elején kiutalt jövedelempótló költségek túlkeresletet generáló hatását is azonosíthatjuk. A közgazdász szakmában mindegyik megközelítés jelen van. A médiában gyakran szereplő közgazdászok, Surányi (2022), Békesi (2022), Bokros (2022), de még Róna (2022) is a keresleti oldal erőit hangsúlyozzák. Azt nehezményezik, hogy egy eleve túlfűtött gazdaságra öntöttek rá nagy mennyiségű pénzt a választások előtt, amely egy kereslet vezérelt inflációt generált. Ezzel szemben Pogátsa és Büttl (2022) amellett érvelnek, hogy a választások előtti pénzköltések egy jó része nem volt megspórolható. Ebben a megközelítésben az infláció okait inkább a kínálati oldalon érdemes keresni. Természetesen a forintgyengülés hatását mindannyian elismerik az okokat ugyanakkor különbözőképpen értékelik. Pogátsa (2022) egyértelműen az energia függőséget emeli ki, mint meghatározó tényezőt. Mások, ugyanakkor az Európai Unióval való

huzavona szerepét hangsúlyozzák. Surányi (2022) a jegybank hitelességi problémáit is megemlíti.

4. ábra: Inflációs ráta az energia árak kizárásával 2022 júliusában, saját szerkesztés

Az inflációs ráta növekedését leginkább húzó tényező, tehát Magyarországon az élelmiszer árnövekedés. Ezt részletesebb bontásban is érdemes elemezni. Az 5. ábrán egyértelműen látszik, hogy az olaj és zsiradékok fogyasztási kategóriáján kívül az összes többi esetben Magyarországon a legmagasabb az infláció. Ezek közül kiugró mértékű a kenyér és cereáliák növekedése, amely meghaladja az 50%-ot. Ezen belül a kenyér árának emelkedése 58,8%-os, amellyel az összes vizsgált országot megelőzzük. Hasonlóan kiugró a tej, a sajt és a tojás árának emelkedése. A kérdés továbbra is ugyanaz, hogy miért lógunk ki ennyire a régióból? A forint regionálisnál is erősebb gyengülése természetesen egy kézenfekvő válasz lehetne, de a kenyér, a tej és a tojás árának a növekedése a legerősebb, ezek közül mindegyik termék inkább hazai termelésben készül, s így közvetlenül nem kellene érintenie az árfolyamváltozásnak. S bár nem reprezentatív a minta, de szerény bevásárlási tapasztalataim is azt mutatják, hogy a magyar termékek árai az importnál is jobban növekednek. Véleményem szerint, tehát belső okok is állnak az élelmiszer áremelkedés mögött, amelyeket Pogátsa (2022) elhangzott érvelésével összhangban érdemes lenne agrárközgazdászoknak vizsgálni. Az egyik megoldást jelenthetik a kínálati szűkösségek, amelyek a magyar piacot sújtják. Egy másik érvelés lehet, hogy a termelők számára az inflációs környezet kapóra jön az árnöveléshez, ezt pedig egyelőre a kereslet még fel képes szívni. A kérdés, hogy meddig.

5. ábra: Élelmiszer és nem alkoholos italok árnövekedése 2022 júliusában, saját szerkesztés

Küzdelem az inflációval szemben

Az Eurostat adatai azt mutatják, hogy az infláció leginkább az energia árnövekedés miatt robbant be a vizsgált országokban. Az energia árnövekedés, ugyanakkor korábbról eredeztethető, mint az orosz-ukrán háború kitörése már 2021 óta fokozatosan kúszik felfelé az energiaárak. A magyar adatok annyiban eltérnek a régiótól és az eurozóna trendtől, hogy nálunk az energiaárak még nem növekednek annyira, helyette az élelmiszerár növekedése az igazi húzóerő. Ebből is kiemelkednek a kenyér, a tej, sajt és tojás árak. Az energia árak alacsony növekedése ellenére inflációs rátánk viszont így is magas, emiatt az őszi időszakban a rezsicsökkentés lazítása, esetlegesen a benzinár stop kivezetése következtében akár a V4 régió élére is ugorhatunk az inflációs ráta tekintetében. Az MNB Inflációs jelentése alapján a bevezetett új adók is tovább fogják emelni az inflációt (MNB, 2022). Ősszel az infláció további erősödése várható. Ehhez érdemes még hozzátenni Pogátsa (2022) azon érvét, hogy az Európai Unióval való megállapodás esetén az európai uniós pénzek beérkezése is további inflációs hatásokat generálhat a jövőben. Természetesen, ha nem kapjuk meg az EU-s pénzeket annak is komoly következményei lehetnek, Róna (2022) például a devizatartalékok alacsony szintjére figyelmeztet, amelyre az EU-s pénz lehet az egyetlen megoldás. Egressy (2022) pedig azt hangsúlyozza, hogy az EU-s pénzek nélkül nincs lehetőségünk a magyar felzárkózás előmozdítására.

A régiós trendtől nem csak a magyar inflációs adatok térnek el, de a küzdelem az inflációval szemben ugyancsak sajátos módon nyilvánul meg, leginkább az árszabályozással. A magyar közgazdászok között komoly vita van ezzel a hatósági áras rendszerrel kapcsolatban. Két vélemény jelenik meg a nyilvánosságban, amelyek kizáró jellegűek, s egymáshoz nem igazán közelednek. Az egyik érv szerint az árszabályozás merő önbecsapás, hiszen a végén úgymint meg kell fizetni a költségeit. Ez az érvelés arra hívja fel a figyelmet, hogy az árszabályozás hiányhoz vezet és az embereket nem ösztönzi az alkalmazkodásra. A másik irányból viszont amellet

érvelnek, hogy az árstopppal védeni tudják a rászorulókat vagy éppen a középosztályt az infláció hatásaival szemben ezzel a segítve a válságos időkben is a talpon maradásukat. A két érv végtelenül egymásnak feszül a nyilvánosságban, ugyanakkor azt gondolom mindkettőnek meg van a létjogosultsága.

Ebben a vitában a közgazdász szakma két alapvető kihívását állítják egymással szembe: a helyes ösztönzést és a helyes elosztást. A hatósági árszabás önmagában nem elégséges, hiszen híján van a helyes döntésre való ösztönzésnek. A piaci árak mindenféle intézkedés nélküli ráeresztése az emberekre ugyanakkor megint csak nem járható út, hiszen híján van az igazságosságnak, a társadalmi részvétel fenntartásának és a helyes elosztásnak. Hayek óta tudjuk, hogy az: „Az árrendszert ilyen információtovábbító mechanizmusként kell felfognunk, ha meg akarjuk érteni valódi funkcióját – azt a szerepet, amit persze annál kevésbé tökéletesen tud csak betölteni, minél merevebbek az árak.”(Hayek, 1995:248). A hatósági árazás, tehát kizárja a lehetőségét ennek az információtovábbításnak, amely során a társadalmi szereplők tudnának alkalmazkodni a megváltozott körülményekhez. Ahogy Szabó Dorottya (2022) érvel a fejlődésgazdaságtan.hu hasábjain, az árak befagyasztása bizonyos típusú értékrendet és életformát konzervál még akkor is, ha afelett eljárt az idő. A 2020-es évek egymást követő válságai egyértelműen egy ilyen életforma és értékrend váltást tesznek szükségessé, amelyet nevezhetünk strukturális átalakulásnak is.

A klímaváltozás szorításában az 1970-es évek stagflációs válsága óta (mely egy korábbi strukturális átalakulás volt) kialakult, globális értékláncokra épülő gazdasági modellünk fokozatosan változik és ennek természetes velejárója az árak kilengése. Az árak most azt az információt továbbítják, hogy itt az ideje a strukturális váltásnak a gazdaság egész területén, ezzel pedig ösztönzik a társadalmat a fokozatos alkalmazkodásra. A helyes ösztönzés ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a társadalmi részvétel szempontjából kulcsfontosságú árakat minden megfontolás nélkül rá kell szabadítani a társadalomra. Ezzel ugyanis bizonyos csoportokat teljesen kizárnánk a társadalmi részvételből. Ebben az esetben az árakat érdemes elosztási csatornának tekintenünk. A hatósági ár azt jelenti, hogy a termék árát abban a pillanatban nem a fogyasztó, hanem valamely más szereplő fizeti meg, legyen az a termelő, vagy akár a rezsicsökkentés esetén az állam, és végső soron az adózó állampolgár. Az államnak, pedig a részvétel megteremtése érdekében igenis szükséges átvállalni az árak fizetésének terheit azokban az esetekben, amikor azok veszélyeztetnék a társadalom egyes tagjainak részvételét a társadalom működésében. Bizonyos árak és termékek pedig kritikusan fontosak a társadalmi részvétel szempontjából, ilyenek a rezsiköltségek, vagy az alapvető élelmiszerek árai is.

Ha az állam fizeti bizonyos mértékéig a rezsiköltségeket, akkor az így meghatározott árak fenn tudják tartani a társadalmi részvételt és elosztási mechanizmusként működhetnek a tehetősebbektől a rászoruló felé. Természetesen az egyszerű hatósági árazásban nincs méricskélés azok univerzálisan érvényesek mindenki számára. Ebből a szempontból az ilyen hatósági ár igazságtalan elosztást is megvalósíthat a tehetősebbek felé, ha azok jelentősen képesek többet fogyasztani. Az univerzalizálásnak viszont meg vannak az előnyei, egyrészt az

egyszerűség, másrészt pedig a társadalmi támogatottság. Az univerzális juttatások miatt ugyanis a középosztály is érdekelté válik azok fenntartásban. Pusztán a rászorultsági alapú megközelítés sokszor lehet megbélyegző és a középosztály felől támadható.

Véleményem szerint a kögazdász feladata az infláció elleni fellépés esetén, hogy ezeket a szempontokat össze tudja hangolni és képes legyen megteremteni a helyes ösztönzést és a helyes elosztást. Az egyszerű hatósági ár csak rövid távon lehet elfogadható egyfajta átmeneti intézkedésként, ha kiegészül másik oldalon megfelelő ösztönzési mechanizmusokkal, amelyek a helyes döntés irányába terelik a társadalmi szereplőket. Hosszabb távon, viszont kifinomultabb ártámogatásra van szükség, amely kizárja az igazságtalan elosztást, s amely képes az univerzalitást valamilyen formában összekapcsolni a rászorultsági szemlélettel, ezzel teremtve meg a társadalmi támogatottságot. A cél nem kisebb, mint a strukturális átalakulás menedzselése a társadalmi részvétel fenntartásával és a felzárkózás előmozdításával.

Na, hát ilyeneken gondolkodik az ember mikor a bevásárló kocsit tolja, s már azt sem veszi észre, hogy a kert osztályon kötött ki. Pedig nem is akarok még egy növényt a lakásba...

Irodalomjegyzék

Békesi László (2022. július 28.): BÉKESI FOLYTATJA A GAZDASÁGI VÁLSÁG ELEMZÉSÉT // Friderikusz Podcast 53. adás, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=xNWZVmy74V8>

Bokros Lajos (2022. augusztus 15.): Bokros Lajos szerint államcsőd fenyeget, Egyenes beszéd, ATV., <https://www.youtube.com/watch?v=ooJFETB3eE>

Egressy Zsombor (2022. augusztus 22.): A sötét középkorba jutnánk EU-pénzes alku nélkül, de reneszánszra várunk, Portfólió.hu, URL: <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20220822/a-sotet-kozepkorba-jutnank-eu-penzes-alku-nelkul-de-reneszanszra-varunk-562243>

Eurostat (2022a): HICP – monthly data (annual rate of change) (prc_hicp_manr, URL: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=prc_hicp_manr&lang=en

Eurostat (2022b): HICP – item weights (prc_hicp_inw) URL: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=prc_hicp_inw&lang=en

Hayek, Friedrich A. (1995): A tudás társadalmi hasznosítása, In: Piac és szabadság. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Komócsin Sándor (2021. szeptember.22.): Már fűtési válság fenyeget a télen. Napi.hu. URL: <https://www.napi.hu/nemzetkozi-gazdasag/futes-gaz-orosz-gazprom-tel-ideny.736954.html>

Magyar Nemzeti Bank (2022. június): Inflációs jelentés.

Pogátsa Zoltán és Büttl Ferenc (2022. augusztus 14.): Költségvetés '22-'23: mitől destabilizálódott a költségvetés, Pogi Podcast., URL: <https://cms.megaphone.fm/channel/BETO2480917171?selected=BETO2879458740>

Pogátsa Zoltán (2022. augusztus 15.): Mi a magyar gazdaság jövője?, Egyenes beszéd, ATV., URL: https://www.youtube.com/watch?v=Al1s_ulzZk8

Róna Péter (2022. augusztus 15.): Mennyire valószínű az államcsőd?, Egyenes beszéd, ATV. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2QVBvorNjv0>

Surányi György (2022. július. 7.): BRUTÁLIS VÁLSÁG KÖZELEG? Surányi György közgazdász, egyetemi tanár // Friderikusz Podcast 51. adás., URL: <https://www.youtube.com/watch?v=H-yn1lyTR4o>

Szabó Dorottya (2022. július 27.): Az árak által kifejezett relatív viszonyok az ideák tükröi, Fejlődésgazdaságtan.hu, URL: <https://fejlodesgazdasagtan.hu/2022/07/29/az-arak-altal-kifejezett-relativ-viszonyok-az-ideak-tukrei/>

Turizmus.com (2022. május. 21.): Havi 9 euróért közlekedhetünk Németországban a nyári hónapokban., URL: <https://turizmus.com/utazas-kozlekedes/havi-9-euroert-kozlekedhetunk-nemetorszagban-a-nyari-honapokban-1181256>